

Туристична, освітня та патріотично-виховна діяльність повинні стати основою діяльності комплексу. Необхідно організувати: систематичне проведення екскурсій школярів, студентів, військовослужбовців, туристів; проведення урочистих заходів присвячених видатним подіям та святам; організацій майстерень народних промислів; організація дитячих секцій, гуртків, центрів; поліграфічна діяльність: розробка та друк буклетів, брошур тощо; проведення загальноукраїнських і міжнародних музичних, мистецьких, ре конструкторських фестивалів та з'їздів; організація та проведення спортивних змагань; залучення до функціонування комплексу громадських активістів та громадські організації.

Список використаних джерел:

1. Передпроектні пропозиції створення історико-культурного комплексу «Стара Самарь» на території пам'ятки історії національного значення «Новоборогодицька фортеця» / Колектив авторів. – Дніпро : ДГУ, 2017. – 180 с. (з кресленнями).
2. Пуригіна О. Г. Маркетинг : навч. посіб. / О. Г. Пуригіна, С. Е. Сардак, В. В. Джинджоян. – Дніпропетровськ : Інновація, 2010. – 241 с.
3. Сазонець І. Л. Розміщення продуктивних сил : навч. посіб. / І. Л. Сазонець, В. В. Джинджоян, О. О. Чубар. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 320 с.
4. Сардак С. Е. Науково-методичні основи управління розвитком виробництва у національній економіці : моногр. / С. Е. Сардак, В. В. Джинджоян. – Дніпропетровськ : Інновація, 2010. – 175 с.
5. Sardak, S., Dzhyndzhoian, V Features and new trends in the provision of services by ukrainian tourism companies / 3rd International Conference on Marketing Management – MM2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wne.sggw.pl/event/international-conference-on-marketing-management-mm2017/>.
6. Sardak, S., Dzhyndzhoian, V., & Samoilenko, A. (2016). Global Innovations in Tourism. *Innovative Marketing*, 3(12), 45-50.

К. е. н. Дроботя Я. А., к. е. н. Галінська Т. С.

Полтавська державна аграрна академія (Україна)

**УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ
АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Матеріальні запаси – це невід'ємна та важлива складова діяльності будь-якого підприємства. Аграрні підприємства порівняно з підприємствами інших галузей мають досить значні обсяги запасів, що пов'язано із особливостями здійснення виробничого процесу. Значні обсяги запасів аграрних підприємств

призводять до цілої низки фінансових ризиків, які необхідно спочатку визначити, визначити фактори, що їх спричинили, потім оцінити ймовірність їх настання та фінансові наслідки які можуть спричинити дані ризики і вже на останньому етапі здійснювати управління даними ризиками.

Якщо говорити про фінансові ризики за видами, то надмірні обсяги матеріальних запасів аграрних підприємств можуть спричинити наступні ризики: ризик зниження фінансової стійкості; ризик неплатоспроможності; криміногенний ризик; інші види ризику.

Особливості ризиків пов'язаних з неоптимальними обсягами матеріальних запасів аграрних підприємств підсилюються дією природних чинників, що є визначальними для аграрних підприємств. Так, зокрема, ризик зниження фінансової стійкості, що пов'язаний з надмірним використанням позикових коштів [1] набуває своїх особливостей спричинених здійсненням довготривалого виробничого процесу в сільському господарстві, що вимагає замороження коштів в запасах на тривалі строки, а отже може викликати нестачу коштів, що змусить підприємство формувати значні обсяги позикових коштів.

Сезонність виробничого процесу, що призводить до замороження коштів в запасах на тривалі строки та можливість реалізації готової продукції лише згідно агротехнічних строків і особливостей росту тварин спричиняє ризик неплатоспроможності, який також є специфічним для аграрних підприємств.

Криміногенний ризик теж має свої особливості пов'язані з аграрним виробництвом, оскільки сезонність виробничого процесу вимагає нагромадження значних обсягів матеріальних запасів, які можуть стати об'єктом крадіжки.

Псування запасів під час транспортування, зберігання, недотримання агротехнічних строків, посухи, ін. стихійного лиха може призвести до ризику зниження фінансової стійкості, оскільки вимагатиме залучення додаткових коштів у виробничий процес, ризику неплатоспроможності та ін видів ризику, що пов'язані із різними форс-мажорними обставинами.

Таким чином, природні чинники в аграрних підприємствах призводять до цілої низки фінансових ризиків, які підприємство не може ліквідувати, а може лише пристосуватись до них. А тому, з нашого погляду, такі фінансові ризики як ризик зниження фінансової стійкості, ризик неплатоспроможності, що є несистематичними ризиками для аграрних підприємств набувають рис систематичних,

оскільки значний вплив на дані ризики в сільському господарстві здійснюють природні фактори на які підприємство вплинути не може, а може лише пристосуватися до них.

Список використаних джерел:

1. Бланк И. А. Управление финансовыми рисками : учеб. / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2005. – 600 с.
2. Дибач І. Л. / Методичні передумови управління ризиками в аграрному виробництві // І. Л. Дибач, О. Ю. Кіпрєєва // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2010. – Вип. 2. – С. 95–108.
3. Дроботя Я. А. Особливості логістики запасів в сільськогосподарських підприємствах / Я. А. Дроботя // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2008. – Вип. 243, Т. 1. – С. 249–257.

Душина А. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

На сьогодні в Україні існує потреба розвитку малого бізнесу, яка сприяє економічному зростанню країни, забезпеченню надійності, ефективності і гнучкості внутрішнього ринку держави. Це питання є дуже актуальним, тому що саме підприємства малого бізнесу формують соціальний прошарок підприємців-власників, розширюють кон'юнктуру ринку, надають додаткові робочі місця, сприяють розвитку конкуренції, насичують національний ринок споживчими товарами і послугами повсякденного користування та активізують споживчий попит. Тобто малий бізнес надає можливість економіці України вийти на новий рівень в своєму розвитку, скласти конкуренцію іншим країнам.

Питання розвитку малих підприємств розглядалися у дослідженнях О. П. Крупського, П. Берне, В.А. Рубе, М. Д. Білик, В. Е. Савченко. В їх наукових працях глибоко розкрито стан фінансування малих підприємств, оцінка та перспективи їх діяльності.

Створення малого бізнесу є привабливим для українських підприємців, адже щоб розпочати підприємницьку діяльність вистачить незначного стартового капіталу; для малих підприємств властива простота в контролі над компанією; нестача проміжних ланок в структурі управління, тобто немає чітко визначеної